

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Türr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:

Dr. Lemberger Ármán.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Bomlik a kormánytábor.

Amint a hegyről legörgő különböző sziklák, kavicsdarabok, ércet és homokot tartalmazó kőületek, ha egy utra tévednek, utóbb egyesülnek: úgy alakul ki a nemzeti kormány ellenzéke. Ma még igen furcsa keverék ez. Barta Ödön Polónyi Gézával, Szappanos István Mezőfi Vilmoossal, Vázsonyi Vilmos Polónyi Dezsővel, nem szólva Lengyel Zoltánról és Bánffy Dezsőről: furcsa társaság. Állandó együttműködést, valamennyit áthidaló programot alig lehetne közöztük elképzelni. Egyelőre abban egyeznek meg valamennyien, hogy kiegyezést, kvótamelést a kormánynak nem szavaznak meg és hogy a kormány iránt bizalmatlansággal viseltetnek. A függetlenségi pártból kilépők, a pártönkivüliekkel, a demokratákkal és a régebbi disszidensekkel együtt most már megközelítik a harmincat. Ellenzéknek ez már határozottan ellenzék, nem is számítva a kellemetlenebbeket, a nemzetiségieket és a horvátokat.

Az ellenzék a kvóta és a kiegyezés ellen tömörült; mindazonáltal a szervezkedésnek nem ebből a szempontból van jelentősége. Nagyobb köszönet lenne az ellenzékben, ha a nemzeti kormány ál-

landó és objektív ellenőrzésére vállalkoznék. Az az ezer kóros tünetben megnyilatkozó állapot, amely az új rendszert hovatovább a réginel is rosszabbá és hirhedtebbé teszi, abból fakadt, hogy a nemzeti kormánynak minden szabad volt. Akármekkorát rugott az igazságon, akármilyen szertelen volt az osztzkodásban, a pajtáskodásban, nem merte senki se fölronni. Aki tette, darabontnak kiáltották ki s erkölcsileg fölnégyelték. A kormányt csak tömjén illette meg és ezt ki is követelte magának. — Istennek hála, Szappanos István, Hentaller Lajos nem nevezhetők darabontoknak és Wesselényi Ferenc bárót még Buza Barna se tekintheti az osztzrások bérencének.

Az új ellenzék kifomálódását tehát örvendetes eseményként lehet köszöneteni. A hibák, amelyek az alakulás első perceiben tapadtak rá, le fognak válni s a becsületes, tiszta szándéku, józan ellenzék szereplése remélhetően egészségesebb állapotokat fog a mamelukságban elpuhult parlamentben s a közéletben teremteni.

* * *

A legutóbb kilépettekkel együtt immár huszonhat tagja van a hazafias magyar ellenzéknek. Az új ellenzék tagjai a következők:

1. Barta Ödön
2. Nagy György

3. Hentaller Lajos
4. Dobroszláv Péter
5. Piliy István
6. Szász József
7. Wesselényi Ferenc báró
8. Polónyi Géza
9. Urmánczy Nándor
10. Szappanos István
11. Molnár Jenő
12. Farkashazy Zsigmond
13. Polónyi Dezső.

Régebb idő óta nem tagjai a pártkörnek:

14. Lengyel Zoltán
15. Bozóki Árpád
16. Benedek János
17. Uray Imre.

Összesen tizenhét, ami számottevő magyar kisebbségi tábor, ha ehhez hozzászámítjuk Vázsonyi Vilmos, Pető Sándor, Leitner Adolf és Bródy Ernő demokratákat, Mezőfi Vilmos, Eötvös Károly, Bánffy Dezső báró, Dániel László és Sándor Pál pártönkivülieket.

Ezekkel együtt immár huszonnégy tagja van a magyar ellenzéknek.

Jön a veszedelem: a technikai obstrukció. A horvátok — mint budapesti tudósítónk ma értesít, az autonóm vámtarifá részleteinél meg akarják újítani a vitát. Ez pedig annyit jelent, hogy megkezdődik a technikai obstrukció, amelyet aztán annyi ideig fognak elhuzni, ameddig nekik tetszik.

Itt említjük meg, hogy Rakodczay horvát bán ma Zágrábban ezt a nyilatkozatot tette:

— Meg vagyok elégedve budapesti utam eredményével s biztosíthatom, hogy a békés kibontakozásnak most már mi sem áll-utjában. A horvát koalíció Budapesten kiadta

TÁRCA.

Elfogultság nélkül.

— A Bajai Hirlap eredeti tárcája. —

Irta: Szabó Ferenc.

A nyírott, fürtös haju nő-aposztol leszállt a szöszékről. Arca égett s szeméből büszke erő, szilaj dac sugárzott. E pillanatban vállas, erős férfinak látszott, aki igazsága érdekében birokra hívja a kételkedők táborát.

A hatás, melyet a nők egyenjogúságáról tartott szónoklatával elért, egyszerűen mesés. Beszéde nem is volt beszéd, hanem egy szokatlan fényes elme szivárványos tűzijátéka, melyben a ragyogó sziporkák akként szálltak, mint a kalapács alatt az izzó acél szikrái. Az ostor, melyet kibontott, maró gunyból, ke-

gyetlen itéletből font suhogójával, végigvágott az egész férfinenem.

Csodálatos: szavainak egyik része öldöklő gerellyé vált s visszareszkevedve a multba, az elfogult, sötét, barbár gondolatokat — a női szabadság megannyi ellenségét — istenesen végigkopogtatta. A sötétség lovagjai szintén megkapták a magukét. Csak úgy csengett a rabiólovag-pajzs, horpadozott a tudós vaskalap, porzott, repedezett a fekete talár. Gyönyörűség volt látni ezt a felséges vandal-rombolást.

Az értekezlet alig győzte magát a lelkesedéssel. A szép asszony-szemek mámoros tűzben égtek, a keblek lázasan hullámoztak s a szép márványhomlokokon — szelid epekedés helyett — nagy eszmék, nagy gondolatok fensége gyult ki.

— Így szép, minden kicsinyes elfogultság nélkül. Ebben különbözünk mi a teremtés

remekeitől! — mondotta a doktorné örömkönnyeek között.

— Meg kell mutatnunk a világnak, hogy tudatos hazugság volt a férfiak összes eddigi véleménye rólunk. Ez a nyílt őszinteség is közelebb vitt egy lépéssel a célhoz, — jegyezte meg a pirult arcú apostol s az odasiető hölgyektől egy pohár hűsítőt fogadott el.

Az értekezlet kissé zsbongott, mint a méhraj s aztán helyet foglalt az asztal mellett. Ha egyéb nem: a finom nyalánkságok százféle változata nyíltan elárulta, hogy a nagy eszmék harcosai nem viharedzett férfiak; azonban a kellő komoly szinezet s a férfiak között szokásos mély hangulat megteremtése okából: boros üvegek is álltak a középben. Többen ittak apró szüröcsöléssel. Később zaj zsbongás támadt, hogy egymás szavát sem lehetett érteni. Az értekezlet vidám uszonázó társasággá alakult át.

A legujabban megjelent képes

ÁRJE GYZÉKEMET

kérje, melyet bárkinek portómentesen és díjmentesen küldök.

WEISZ J. HUGÓ órákészítő és órákereskedő Szeged, Kárász-utca 6. szám.

Valódi svájci nikkell remontoirzsebóra 3 évi felelősség mellett, 5 kor. — 5 drb átvételénél 5% engedmény.

utolsó ütőkártyáját. Annyit mondhatok, hogy még nem volt bűn, aki annyi vívmánnyal tért volna haza, mint én. Minden zsebem tele van engedménnyel s hazájuk ellen vétkeznek azok, akik ennek utjába akadályt gördítenek.

Arra a kérdésre, hogy programját mikor teszi közzé, a bűn azzal válaszolt, hogy a horvát országgyűlés összehívása előtt semmiesetre sem.

Füstbe ment paktumterv a horvátokkal. Mig a teremben sorra ültetik le a horvát képviselőket, a folyosón újabb paktumtervek kovácsozásán dolgoztak a minden áron béke barátai. Arról volt szó, hogy Wekerle egy interpellációra adandó válaszában kijelentse, hogy a vasutas pragmatikáról szóló törvényjavaslatot, melynek intézkedései még csak rendeletileg vannak érvényben, mindaddig nem terjeszti a Ház elé, míg a horvát regnikoláris bizottság a nyelvkérdést teljesen megoldani nem tudja. A tervet Josipovich ismerette a horvátokkal, akik mélységesen hallgattak hozzá.

A Bizottságokból. A közgazdasági bizottság holnap, hétfőn délután, a külföldi kereskedelmi szerződések becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatokat tárgyalja.

67-es többség a megyén. Az 1867-es közjogi alapon álló megyei párt a napokban Zomborban értekezést tartott. A tanácskozási tárgyat képezték az e hó 20-ikára kitűzött megyebizottsági tagválasztások és az általános megyei tisztújítás érdekében a szükséges intézkedések megállapítása. Az értekezlet megnyugvással konstataja, hogy a most összeállított legelső adót fizető megyebizottsági tagok névjegyzékében a 67-es megyebizottsági tagok száma szaporodott, úgy, hogy a pártnak már a virilis és az ez évben választás alá nem eső bizottsági tagok sorából megvan az abszolút többsége.

Még egy kilépés. Thorotzkay Viktor orsz. képviselő tegnap levelet intézett Kossuth Ferenchez, melyben bejelenti, hogy a rossz kiegyezés és a kvótaemelés miatt a függetlenségi pártkört otthagyja.

Teréz kisasszony, az ideges, vézna nőapostol, gunyos keserűséggel kacagott az asztal végén. Minthacsak boszantására történt volna, mind a kövér emberekről beszéltek. Ilyen izléstelenség! Nem volt életében elfogult soha. — azt mondja — azonban akarva, nem akarva hájas mézárások, szurtos szappangyártók között képzelte magát s szinte érezte, hogy maga is csepegni kezd a zsírtól.

Tenyerebe hajtotta a fejét s pillanatig elmerengett. Egyszer valamikor nyalka tiszt karján járta a világot s ha felült az apja hintájába, úgy táncoltatta a tüzes paripákat, hogy szakadt róluk a veríték. Ah, ezekre a pompás vágatásokra gondolni még most is üdvösség... De egy zivataros éjjel aztán riasztó pisztolylövés dördült el. A továvágató vihar mindent elsodort magával: a túszkáló lovakat a nyalka tisztet is, aki azóta megnőttült és hizik mint egy marzsinán oláh... Ah, hogy gyűlöli azóta a zsirosodó, kövér embereket, akik tunyák, lelki szegények, jellemtelenek és ostobák.

A többi közt a tárnoknéról, a másfél mászás szépségről beszélt a doktorné, aki nagyon szerette a klasszikus hasonlatokat, noha nem ritkán mulatságos módon cserélte fel a mitológia tiszteletreméltó alakjait.

— Magas, imponáló, akár... izé... Hermes. Minden lépésnél reng a kövérsége, mint Klitemnesztrának és mégis könnyed, akárcsak a Hesperidák szellője. Még nekem is megmozgatja a vérem, holott asszony vagyok.

November 18 redivivus.

— Express tudósítás. —

Budapest, nov. 16.

Holnap, hétfőn lesz az évfordulója annak a napnak, mely végromlását okozta Tisza Istvánnak és a szabadelvű pártnak. Pedig Tisza István valójában nem tett egyebet, mint vaszkézzel sujtott le az állampézezet kerékkötőire, a honhazaflakra; erőszakot alkalmazott az obstrukció erőszakával szemben. De hibás volt Tisza István minden körülmények között, mert radikális intézkedései a parlamenti szólásszabadság polládkimut tángalták.

Aztán megbukott Tisza István és hogy lezajlott a »darabont-éra, »nemzeti« kormány váltotta föl az eddigi uralmat.

Ámde — a parlamentarizmus örök törvényei szerint, ellenzéknek lennie kell és így a mindenható nemzeti kormánynak is megszületett a maga ellenzéke a horvátok képeben.

Már tombolnak, már üvöltenek, nem is obstruálnak a horvát képviselők és a kormány — mit tehetne egyebet — erőszakhoz készül. Helyes, csinálják meg, de aztán bukjanak is elhatározásukért, mint Tisza István.

A kormány klotür-terveiről különben az alábbi tudósítás számol be:

A kormány tudvalevőleg kötelezettséget vállalt arra nézve, hogy a képviselőházban legkésőbb december 18-ig lejárlyaltatja és elfogadtatja a kiegyezést. A kötelezettség teljesítését nagy mértékben veszélyezteti a horvátok szóáradata. A kormány tehát intézkedéseket tervez ennek a szóáradatnak elapasztására.

A tervezett intézkedések első csoportja csak a horvátok ellen irányulna. A kormány keresi a módját annak, hogy hogyan lehetne a horvátokat elhallgattatni, vagy legalább is szöbőségüket korlátozni. A mód még nincs megtalálva. A mult héten fölmerült az a terv, hogy csak 5 perces horvát beszédeket engedjenek meg. Ámde a vámtarifának annyi tétele van, hogy még 5 perces beszédekkel és az azokhoz fűzött botrányjelentekkel is könnyen megakadályozhatják a horvátok még azt is, hogy a kiegyezési javaslatok az idei évben egyáltalában napirendre kerüljenek. Azonfelül a horvátok ellen menő speciális intézkedések annyira elmérgesítenék a helyzetet Horvátországban, hogy Rakodcay nem tudna embereket kapni és a régi Khuen párttal fölvetett tárgyalások ismét megfeneklenének.

— A tárnok is hatalmas, erős, proporciós. Kissé bandsal, de ez még jól áll. Általában a férfiaknak minden jól áll, ami erősen megkülönbözteti az — asszonyoktól! — toldotta a fiskálisné, küzdő harcosa a feminizmusnak, aki magasztos elveit a gyakorlatba is átviszi s hogy helyet teremtsen az emancipált nőknek: minden két évben elszakgat egy-egy — férjet. Ennél többet már igazán nem tehet egy gyöngye asszony.

— Igy, igy édesem. Minden elfogultság nélkül. Az asszony férfi-dicsérete: színigazság; a férfi asszony-dicsérete: szenyynes érdek... Ez közöttünk a fő-különbség.

Teréz kisasszonynak éppen elég volt a dicséret, amely maga is csepegett a — zsírtól. Ahogy ingerülten megmozdult, hegyes könyökével egész alagutat furt a zsongó, illatos, kissé forró levegőben.

— Legyünk igazságosak, hölgyek. A kövér ember, akár férfi, akár nő, elrettentő példája a teremtesnek. Valódi tengeri puhány, aki csak ömik jobbra-balra. Miféle szépséget lehet találni a formátlanság inkarnációjában?

— Formátlanság inkarnációja! — visszhangozta Zephyr Adél, a társaságok lánglelkű költőnője s apró noteszében megörökítette e mondást, hogy alkalomadtán pávatollként felaggathassa magára;

A kacagás, mely úgy sivitott, mint a nap között a bujdosó szél, a társaság egy részét visszadöbentette. Ezek a világra se mertek

A speciális anti-horvát intézkedések tehát célt tévesztenének, annál is inkább, mert hiszen nem lehet tudni, vajjon a nemzetiségek és az alakulófében lévő magyar ellenzékiek is nem szólnak-e bele a kiegyezési vitába.

A kormány tehát olyan általános intézkedések tervét is hangoztatja, melyek egyáltalában minden eshetőséggel szemben biztosítanak a kiegyezésnek december 18-ikáig való elintézését. Természetes dolog, hogy e tekintetben nem könnyű határozni. A szólásszabadság ellen elkövetendő merényletnek még utjában áll Apponyi multja és Andrássy lelkiismerete. A lelkiismereti kérdés mellett fölmerül a praktikus kérdés. Egy ilyen merénylet végleg lejártná, de talán a végromlásba is vinné a függetlenségi pártot.

Gondolkodni kell tehát rajta. De végül mégis csak meg fogják csinálni. Vagy a horvátokat fogják leszerelni, vagy a házszabályt. Valaminek történnie kell, mert különben hogyan lesz a kiegyezésből még az idén szentesített törvény?

November 18-ikával együtt tehát közeledik az ismétlés. Előjelei már ott lebegnek a tereim levegőjében. Sőt a buffetben már a pezsgőt is hűtik... Méltó évfordulóra készül a Ház.

Városatya-választás küszöbén.

Xire szavazzunk?

A polgártársakhoz szólnak, mint minden pártpolitikai bilincstől mentes újság, melynek kizárólagos programja: Baja város kulturális és gazdasági föllendítése.

Hetekkel ezelőtt már megirtuk, hogy a november 24-iki városatya-választás minden emócióitól mentes napja lesz a városi politikának. A bajai pártélet kiveszében van és tudunkkal nincs is más kandidátus a megüresedett függetlenségi bizottsági állásokra, mint a függetlenségi párt kiválasztottjai.

Hogy mégis fölvetjük a kérdést — kire szavazzunk? — annak oka egyedül abban rejlik, hogy minden talpalatnyi városi rög betöltésénél egy meglehetősen keves értékű és fogalomzavaró kérdést hallunk unos-untalan fölhangzani, az t. i.: tagja-e az illető törvényhatósági aspirans a függetlenségi pártnak, vagy

volna szembeszállni Terézzel, akiről azt beszélte a rosszakarat, hogy nyelvecskéjét minden héten a közsörűshöz kell küldenie: úgy elvások a mások becsületének tisztántartásában.

Teréz a régi ideálra gondolt, aki már fel se tud ülni, segítség nélkül, a lovára s ha megy, hengeredik, akár egy elgurított — tők, (hogy találób, de kegyetlenebb hasonlattal ne éljen!) Ah ez a faj nem érdemes a kíméletre.

— A kövér embernek még az agya is zsiros. Gondolatai úgy fetrengeken lomhán, akár a fókák. Kimondva nyiltan, elfogultság nélkül, hogy szellemi munkára a kövér ember nem való.

A bomba epés haraggal pattant szét. Többen mosolyogtak, hogy milyen nagy ördög ez a Teréz. Ha nem embernek teremtődött volna, de pompás papírvágó olló lett volna belőle. Sokan, nem ismerve fel a közhangulatot, tétováztak: nem tudták, hogy a nevetőhöz vagy a komolykodókhoz csatlakozzanak. A doktorné, egyedül, halált megvető bátorságot érzett; ha ég-föld összeszakad, akkor se tudta volna elhallgatni a gondolatait. Nyomban dicsérni kezdte Neufeldnét, a gyáros feleségét.

— A kövérség olykor erényszámba is megy, hölgyeim. Csak meg kell nézni Neufeldnét, hogy reng rajta a hus s mégis milyen: jobbkeze az urának s ha úgy adódik, az egész gyár szellemi vezetését magára vállalja. És

sem. Mintha bizony a lokálpatriotizmusnak és a város érdekeiért való munkának kritériuma és fokmérője az volna, miként áldozunk üres óráinkban a politika berkeiben . . .

Épp ezért a mi álláspontunkból kifolyóan egyszerűen non sensnek deklaráljuk az olyan disztinkciót, mely függetlenségi vagy 67-es — városatyákat különböztet meg.

A városatyá lehet hatóság-párti, vagy ellenzéki, lehet érdemes, vagy érdemtelen, miből következik, hogy mindazokat a város-atyáinkat, kik a bajai közélet küzdő porondján, a lokálpatriotizmus jegyében maguknak érdemeket szereztek, becsüljük meg és tartjuk meg a most kezdődő hatévi ciklusnak is.

H I R E K.

Se vasuti átjáró, se pályaudvar-kibővítés, csak — gázfény.

A koalíciós bengálfény-politika szellemének megfelelően döntött a héten a kereskedelmi kormány Baja város többrendbeli vitális érdekének sorsa fölött.

A baja—bátaszéki áthidalással kapcsolatosan t. i. szükségessé vált és határozatba ment a baja—szabadkai vonalnak elsőrangosítása. Ezen kérdés tárgyalása során dr. Hegedűs Aladár polgármester előterjesztette, hogy a Szegedi-úton levő vasuti átjáró a mai stádiumában, mellyel a szomszédos községek kocsiforgalmát valósággal megakasztja, meg nem maradhat. Szükségét hangoztatta tehát annak, hogy az országúton keresztül-kasul futó sinek és tolató vonatok okozta személybiztonsági veszély és kocsiforgalmi zavarok megszüntetésére vasuti aluljárót, vagy felüljárót építsen az állam. Az eminenter fontos kívánságot jegyzőkönyvbe foglalták, hogy valóra sose váljon. A miniszter t. i. a héten leirt a városhoz, hogy személybiztonságunkat és forgalmi érdekeinket csak egy hajlandó megóvni, ha

fizetünk érte. Azaz, ha a vasuti átjárót a mi pénzünkön építtetjük ki.

Azt is hangoztatta a polgármester, mint a lokális viszonyoknak egyedül autentikus ismerője, hogy a baja—bátaszéki áthidalással megnövekedő forgalom a bajai pályaudvar kibővítését teszi szükségessé. És mit tesz Isten, vagyis az innen közel 300 kilométernyire levő kormány? Azt mondja a leiratban, hogy elég nagy a bajai pályaudvar. És ezzel ez a kérdés is el van intézve.

Gázfényt ellenben kapunk. Hazafias lelkesedéssel tudatjuk Baja város közönségével, hogy a baja—bátaszéki áthidalás szemmel látható eredménye az lesz, hogy a bajai pályaudvart — a koalíciós vasuti politika nagyobb dicsőségére — ezentul gázfénnyel fogják világítani.

— Baja—apatini hajóáratok beszüntetése. A baja—apatini személy- és tengerhajóáratok, mint megbízható forrásból értesülünk, t. hó 20-án közlekednek. Bajáról Apatinba tehát november 20-án megy az utolsó hajó. A Dunagőzhajózási társaság személyszállító hajói a mai vasárnapal beszüntették járatukat az idei szezonnra. Bajáról Budapestre ma indul az utolsó személyszállító hajó.

— Kérelem a bajai hölgyekhez. A József kir. herceg szanatórium-egyesület kétezer ridikült csináltatott. Ezer jószívű hölgy már akadt is, aki a ridiküloket gyűltés céljából elfogadta. Egyik-másik ridikül, mint a megrakott méh, megrakva koronákkal és fillérekkel visszajut a szegénysorsu tüdőbetegektől szívesen küzdő egyesülethez. De ezer ridikül még meg várja azt a jó szívet, aki ezt a gyűjtő tarsolyt a halállal eljegyzett tüdőbetegeknek elkérje. Csak egy levelezőlapot tessenek írni hölgyeink az egyesületnek (József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület Budapest, IX., Lónyay-utca 47.) Kérjük Baja város és környéke hölgyeit, hogy fogadják résztvevő szívük irtalmába a tüdőbetegek ügyét. Mily gyönyörű dolog volna, ha az ezer ridikült gazdára találna s karácsonyra száz szegénysorsu tüdőbeteget bevonulhatna az ő gyógyítóházába, legnagyobb kincsének, egészségének visszanyerésére. Adhatnánk-e nekik ennél becsesebb karácsonyi ajándékot! Pedig nem kell hozzá egyéb, mint hogy Baján is akadjon legalább egykét áldozatkész

magyar nő, aki a nemzet nagy szegényfoltját résztvevő szívvvel megszüntetni segít. A »Bajai Hirlap« szerkesztősége készséggel ír a ridikül elküldéséért, ha olvasóink erre felhívunk benünket. Bár minél több jószívű hölgy hívna föl szerkesztőségünket, vagy az egyesületet.

— Baja a megyei telefon-hálózatban. A bácsodrogvármegyei távbeszélő hálózat kiépítése s a forgalomnak való átadása a közel jövőben fog megtörténni, ennél fogva azon bajai előfizetőknek, kik a megyei forgalomban is részt akarnak venni, pótnyilatkozatot kell aláírniok. A megyei forgalomba egy évi kötelezettséggel lehet belépni, a kapcsolási díj 24 korona, minek fejében az előfizetők díjmentesen beszélhetnek a már meglévő adai és a legközelebb berendezendő bácsalmási, kulai, palánkai, topolyai, zsabolyai, hódási és apatini törvényhatósági központok előfizetőivel, a Bács-Bodrog vármegyében lévő városi hálózatok előfizetőivel azonban nem, kivéve az állami, megyei és városi hatóságokat, ha 114 korona előfizetési és kapcsolási díjat fizetnek az eddigi évi 60 koronán felül. A pótnyilatkozatok aláírása végett a kir. posta és távirda hivatal főnöknél kell jelentkezni.

— Hurcolkodik a kir. adóhivatal. A bajai kir. adóhivatal holnap, hétfőn helyiséget cserél. Régi helyiségéből, a járásbíróási épületből a ferencrendiek temploma szomszédságában levő Sárdi-féle emeletes házba költözik. F. hó 18-án, 19-én és 20-án tart a költözködés, addig szintén a munka a kir. adóhivatalban.

— Jövő évi költségvetés. Még ebben a hónapban tárgyalja a közgyűlés Baja város jövő évi költségvetését. Ugy halljuk, hogy ez a költségvetés már az első polgármesteri program szellemében, a városfejlesztés jegyében készült. Az 1908. évi költségvetés a főszámvévi hivatalban fekszik el, a polgárok azt bármikor megtekinthetik és észrevételeiket a tanács címére beadhatják.

— Az izr. nőegylet jótékonyasága. Szerdán délután gyakorolta a bajai izr. nőegylet tradicionális évi humanizmusát, fölruházván számos helybeli iskolás-gyermeket meleg téli ruhával. Az ünnepi aktusnál a nőegylet választmányának több tagja volt jelen. A fölruházott tanulók háláját Erdős Jakab polgári isk. igazgató tolmácsolta.

höz hozzá hajlékony, fűrge; ha tenniszezik, a bak-fiskokkal kiállja a versenyt.

— De ilyenkor a társaság többi részének a tennis-pálya másik oldalára kell menekülnie, az egensúlyért, hogy föl ne billenjenek! — vágta közbe Teréz élesen s tekintetét körülhordozta, mint győztes hadvezér a harci lobogót.

Pillanatnyi csend. Finom csemegét hoztak körül, amelynek színe, illata, kívánatos volta teljesen lekötötte a vendégek figyelmét. E pillanatban még az emancipáció nagy kérdése is elhallgatott a szivekben s minden szem kíváncsian tudakolta a csemege mi-létét s a készítés módját. Itt-ott suttogás támadt: különös exotikus név került szárnnyra; a kipirult háziasszony nyájas készséggel bocsátotta köz-prédára a drága étel készítésének titkát.

— Milyen szép ez az egyetértés, hölgyeim. Még a legerősebb nézeteltérés is csak pillanatnyi. A férfiak, a világ urai, már vért ontottak volna. Éljenek a komoly, higgadt, elfogulatlan asszonyok! — kiáltotta egy kis cigány-szépség, aki különben férfias étvágygyal evett és ivott.

A doktorné, ez a kötekedő szellem, egy elmés fordulattal csak visszaterelte a szót a kövér emberekre. Nem tudta volna elszévedni, hogy a győzelem ne az övé legyen.

— Most a férfiak nevében beszélek. Az uram által ismerem az egész férfinem gondolatvilágát. A teremtés misztériumának a kövér nők a megoldói. A szépen kigömbölyödött

kar, a hatalmasan duzzadó kebel, a rengő csipő mindmegannyi láthatatlan lángnyelv, amelyek felgyújtják, lázas reszketésbe hozzák a férfit. A szerelem kultuszának ezek a papnői . . . ezek legelső és legtermészetesebb házasságkövetítők . . . Remélem, ez megdönt mindenféle ellenvéleményt.

Az apró ezüstkanálkák tétlenül pihentek. Az exotikus csemege szinte szegyenkezve húzódott meg e szenvedélyes szavakra. A hölgyek arcán büszkeség és elragadtatás, hogy ők a teremtés misztériumának a megoldói, annál nagyobb mértékben, minél kövérebbek. Oh, magasztos dolog ez.

Zephyr Adél lelkesülten jegyeztetett s mint öreg számféjtők diktálás után, ismételtette a leirt szöveg mondatokat, amelyek kifésülve, felszalagozva, boldog feltámadást érnek, ha majd baráti unszólásra kiadja a gondolatvirágokat.

— Édes . . . édes . . . Megérdemelnéd, hogy aranyba foglalják minden szavadat . . . Ennél szebb költeményt még nem irtak rólunk! — lelkesedett a kis fekete hölgy, aki olykor krétaport eszik, hogy az idő előtti kövérséget elhárítsa magától. Most legalább megkímélni magát e nem éppen kellemes csemegetől. Hízhatik kedvére.

— Meg kell gondolni, hölgyeim, hogy mi is elhízhatunk . . . Nem szabad irányt mutatni a gunyunk . . . Teréz vonja vissza a szavát . . . Töltetek Teréznek, hogy jobb kedve legyen. Teréz előtt azonban már avas szalonkák

lógtak a légben, utálatos zsirszagot terjesztve. Valamely nagy potrohos katona féllábát föltette a nyeregbe, a másikkal meg lomhán szökdösött, hogy feljuthasson a ló hátára: úgy látta. Teréz azt hitte, hogy menten megfojtja az indulat, ha kedvére ki nem rikácsolja magát.

— Ilyen izléstelenség, hogy valaki oltárt épít a — zsirnak. Eszerint a foka a legnemesebb lény és rendeltetését legjobban betöltő ember az — eszkimó, aki víz helyett issza a fagygyut . . . Engedjék meg, hogy kacagjak: hahaha! hahaha! Önök akarják megmozgatni a világot, akik ferde elfogultsággal így el vannak telve?

Többen csitították; emlegették az értekezlet komolyságát, a feminizmus nagy küzdelmét, páratlan fényes diadalát s a férfiak kárörömét: hiába. Habzó poharakat, édességeket nyujtottak feléje: mind nem ért semmit. A gát elszakadt s a résen átáradt, ömlött a haragos asszonyi természet. Hevesen rázogatta fején a hamis vukliakat s arcáról a jöltévi rizspor sűrű permeteléssel szírtál alá.

— Utoljára kacagok. Ezentul sirni, vezekelni fogok az élet végéig, hogy nem tudtam osztani az önök nagy eszméit a kövérség élettani hivatásáról . . . Egyébként Isten önökkel és egy-egy bődöny imádot — fókaszir.

Olyan ingerült volt, hogy ami sohase történt meg vele, utolsó szavait nem is tudta elmondani. Csak tátogott, tátogott, mint egy boldogtalan hal a szárazon és meg-megvillan-

— A bajai államkölesön ügye. Megirtuk, hogy állandóan nyilvántartjuk ezt a kérdést, mert Baja városát csak az általunk fölvetett államkölesön eszméjének valóra váltása mentheti meg a súlyos gazdasági bajoktól, melyekbe az immár horribilis magasságra emelkedett pótdadó-terher sodorta. Két cikket írtunk már ebben az ügyben, aposztrofáltuk a város törvényhatósági bizottságát is, hogy indítson akciót az államkölesön érdekében és vártuk, hogy a bajai sajtó vállalva szegődjék szolgálatába ennek a vitális érdekünknek. Ezennel nyílt kérelemmel fordulunk a lapírtásokhoz, hogy politikai és társadalmi sulyuk egész erejével csináljanak propagandát a bajai államkölesön eszméjének. Ne lankassa akciók erejét csöppet sem az a félhivatalos kommuniqué, melyet mostanában a más városok részéről is megindult hasonló mozgalmak ellensúlyozására helyeznek el egyes pénzügyi szaklapokban.

Csak akciónk erősítésére szolgáljon az alábbi kis félhivatalos szofizma:

»Bármily élénk is most a kérvényezés és kilincselés a pénzügyminiszternél, a törvényhatóságok még sem juthatnak állami kölcsönhöz, még pedig ugyanazon okból, amit a pénzügyminiszter eddig is hangoztatott, hogy ugyanis az állami pénzek nem köthetők le hosszabb időre. A pénzügyhatóságnál elhelyezett betétekkel az állam bármikor disponálhat és ez elengedhetetlen feltétel is, míg a törvényhatóságoknak adott kölcsönök nem volnának fölmondhatók. Ezért nem kaphatnak a vidéki pénzügyhatóságok se pénzt, a Wekerle által folyósított 100 millióból? Kissé gyöngye érvelés. A kérdésnek ezen részére is visszatérünk.

— **Insultáltak egy magyar tanítót.** A Bajával szomszédos Csávoly és Felsőszentiván községeket igen sajnálatos eset tartja izgalomban. **Barich** János felsőszentiváni plébános egy úri társasággal átrándult a múlt héten a közeli Csávoly községbe és ott ittas állapotban, mulatozás közben reátámadt **Parcsetich** Kálmánra, Felsőszentivának közbiztosában álló és a magyarosítás körül évtizedek óta szép sikerrel működő igazgató-tanítójára, szidalmazván ezt azért, hogy Parcsetich a kormány által fölajánlott állami fizetés-kiegészítést elfogadta a plébánosnak az egész tanítói kart gyalázó szidalmazása ellen Parcsetich tiltakozott, mire az ittas pap az öreg Parcsetichet arcul-ütötte, majd agyba-főbe verte gy, hogy az elszédült. — A brutális eset miatt általános a főlháborodás Felsőszentivánon a plébános ellen, ki magyarellenes érzelmei miatt népszerűtlen és aki ellen egy másik ügyben is folyik a büntető eljárás, amiért Szedressy Károly felsőszentiváni jegyzőt megrágalmazta.

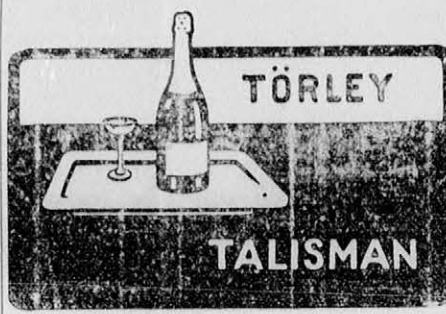
totta aranyrámás fogait. De ez a hallgatás veszedelmes átkot szórt azokra, akik bálványképpé avatták a kövérséget. És elrohant.

Amerre ment, undorító zsirtócsákon vezetett át az ut. Különös emberek: egy-egy zsiros bődöny, sürögtek-forgtak az utcán. Arcukon csak úgy ragyogott a háj s szájukon tiszta avas zsír bugyborékoló ki, ha nevettek. Azt hitte, hogy sohasem érkezik haza.

Otthon alig merte megérinteni a ruháját, mind úgy hitte, hogy tele szívódott zsírral. Dult-fult s átkozta a doktornét, aki keserűvé tette a mai napot. Pedig milyen szépen indult. Ó volt az egyik szónok, akiről Zephiry Adél lelkesülten jegyezte fel a nyilvánosság számára: »Azután felszólt a nők lánglelkű apostola... egy törekeny asszonytestbe öltözött kereszties lovag... És lám, e nagyszabású jelenetnek ilyen nyomorult ok miatt kellett megsemmisülnie... Most már mit ír róla az a felkegyelmű...? Eh, akármit, mindegy!

Ah, hát érdemes-e ezekért az ostoba libákért kinyitnia a lelke kincses házat!

Belépett Zsófi, az öregedő dajka, aki a fényes napok eltűnése után, mint valamely utolsó sugár, itt maradt a multból s hűségesen óvja, ápolja a kisasszonyát. Pedig talán nem is kap már fizetést s tán az is megtörténik, hogy megtakarított pénzéből maga jut-

— **Bajai tiszt sikere.** **Sárdi** Tibor huszárhadnagy, bajai földink a kisvárdai 4800 méteres akadályversenyen első lett és 700 korona díjat nyert. Ugyancsak Aradon is résztvett a löversenyen, itt 100 korona díjat nyert, az ezredversenyen pedig egy ezüst cigarettatárcát.

— **A kerékpárverseny eredménye.** A múlt vasárnap bajai kerékpárverseny eredményéről a következő tudósítást vesszük: A kezdők 8 kilométeres versenyében első lett **Bohner** János, második **Meleg** Sándor, Harmadik **Klein** József. — A haladók 5 kilométeres versenyében 1. **Nyilasy** József, 2. **Antal** Béla, 3. **Meleg** Sándor. — A 8 kilométeres nyilvános versenyben 1. **Kálóczy** János (székestehérvári sportegylet), 2. **Karlicskó** János, 3. **Fuxamovics** György.

— **Haiázolás.** **Flórián** József bajai honvéd-örmmester, **Flórián** Géza tb. aljegyző édesatyja, hosszas betegség után a héten elhunyt. Temetése szerdán délután ment végbe nagy részvétel mellett.

— **Egy főnyeremény kifizetése.** Az osztálysorsjáték utolsó húzásánál egy vidéki korcsmáros $\frac{1}{8}$ sorsjegye megnyerte a 400,000 koronás főnyereményt és a kifizetés meglehetősen érdekes volt. Két ur jött, akik elmondták neki, hogy $\frac{1}{8}$ sorsjegyére 40,000 koronát nyert. Amint az első öröm izalmából magához tért, az ezer koronás bankókat a két ur leolvassa átadta neki, de ő azt kérdezte, hogy miféle papírosok ezek, mert ő ilyen életében nem látott. Az öreg bizalmatlan volt és a fala bírójáért küldött, aki megnyugtatóvá igazolta, hogy a Török A. és Tsa budapesti bankház kiküldöttjei valóságok pénzt fizettek ki neki. Ekkor elküldött a földelre a feleségéért, mivel együtt elhatározták, hogy a falubelieknek ma egy jó napot szereznek és az ablakjaira kiírta, hogy ma a sört és bort ingyen méri. E barátságos meghívót nem kellett neki kétszer mondania és az egész falu jól mulatozt nála virradtig.

tat Teréznek, aki úgy el van telve az apostoloskodással, a feminizmus nagy ábrándjaival, hogy más egyéb földi dolgokra nem is igen gondol.

Teréz idegenül, haragosan nézett rá. Most vette észre csupán, hogy Zsófi gömbölyödni kezd, akár egy mangalica. Durván támadt rá. — Hát maga hogy mer — hízni? Mi?

Zsófi öreges bambasággal nézett az asszonyára. Azt hitte, hogy tréfálkozik s — mosolygott.

— Hála az égnek, jó egészségem van, dolgaim is meglehetősen folynak, miért ne híznám?

Teréz csakhogy a szeme közé nem ugrott, mint a hőresög Jaj, csakhogy kitöltheti valakin a boszuját, amielőtt szétvetné a kebelét.

— Nem vagyok elfogult... de világ csufjára, elveim szegényére nem tűrhetem el az ilyesmit. A mai naptól kezdve nincs több kvártélyá nálam. Érti...? Ebben az órában összeszedi a retyerutyáját s megy... Ne beszéljen... így akarom s punktum! És az ámuló-bámuló cselédet kitaszította, hogy majd hanyatt esett a konyhában.

Hogy vissza ne jöjjön, utána is rugott. De szerencsére nem találta.

Zongoratulajdonosoknak

szives tudomására hozzuk, hogy **Fink** **Leó**, a híres Keresztély-féle fővárosi zongoragyár hangverseny-hangolója a napokban városunkba érkezik és itten, valamint a környéken is egyes hangolásokot 6 koronájával végez. Javításokat külön alku szerint. Előjegyzéseket szíveségből **Kollár** **A.** könyvkereskedés-fogap el.

N y i l t t é r .*)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

Mindazon jóbarátoknak és ismerősöknek, kik felejthetetlen, drága jó nőm és édesanyánk végtesztésén részt vettek és ezzel súlyos fajdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezen uton fejezzük ki leghálásabb köszönetünket.

Id. **Várad** **József**
és családjá.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Karcolat.

Zóbiás látogatása szerkesztőségünkben.

— Tóbiásnak egy ki nem adott karcolata. —

Tóbiás, a közismert és rettegett riporter a napokban beállított lapunk szerkesztőségébe. Hosszu hullámos hajával és torzonborz bajuszával a zordon enyészett játszadozott, szemében prometheusi láng lobogott és barnapatinás arcán olimpiai derű terjengett szeliden.

— Jó napot, szerkesztő ur — szólt keresztlen, természetes könnyedséggel és hangjában volt valami kollégialításban tultengő vállveregető valeur. Nekem, a szerkesztőség szerény munkatársának, csak könnyedén biccentett a fejével, miközben sasteinkintével végigkémlelte a szobát. Megpillantva a dohányzó asztalt, a villámot is megszegyenítő gyorsasággal csapott le rá és zsebrevágva tartalmát, rágyújtott egy karsu világosbarna operasra, kikereste a legpuhább, legelőbbes karosszéket, belesüppedt és élvezettel fújta a kékes füstöt a mennyezet felé.

— Jó napot, kedves mester — szólt szerkesztőm kissé fanyar mosollyal. Mi jót hozott, drága mester?

— Azért jöttem, hogy ajánlatot tegyek szerkesztő urnak.

— Ajánlatot? Adja be zárt borítékban és mellékelje a bánatpénzt.

— Hehehe — szólt a mester kissé erőltetett nevetéssel és okos szemé haragos villámokat lövelt — tréfás kedvében van a szerkesztő ur!

— Igen nagybecsült mester és ez stilszerű is, mert karcolatot írok éppen a lap részére.

— Karcolatot? Topp! helyben vagyunk. Éppen erről akarok beszélni. Mondja szerkesztő ur, olvassa a karcolataimat? Mit szól hozzájuk?

— Fenomenálisak, kedves mester, szédületesek! Játszi humor, röpké ötlet, bökkvéri összesajtolt rövidség, maró guny, minden, min-

den van benne! A Baucis és Filémon, a kis foxi romantikus, megható szerelmi története lágy lírai hangulatba ringató, a másik — miről is szolt csak! — Ugy megnevettetett, hogy a könnyem csurgott. Óriási dolgok! Gratulálok, mester!

— Igen, igen, felelte meglepő szerénységgel — ügyes kis dolgok. Garmadával érkeznek az elismerő, üdvözlő és goromba levelek. Tudja kérem, a gorombaság gyakran az elismerésnek kifejezése. Annyit azonban mondhatok, hogy mióta karcolataim megjelennek, megszerződött az előfizetők száma. Rajokban jönnek, mint a legyek a csurgatott szinmézre.

— Ezen nem csodálkozom, kedves mester!

— Sejtí most már szerkesztő ur, mi az ajánlatom? Szerződtesse a lapjához! Ezzel két legyet üt egy csapásra: egy megbecsülhetetlen kincsre tesz szert és üt egyet a konkurrens lapon. Higgye el, szerkesztő ur, nincs annál tisztább földi öröm, zavartalanabb lelki gyönyörűség, mint ha a jóbarátaink pukkadnak.

— Szinagazság, kedves mester. Mégsem teszem! Nem lenne tisztességes eljárás. Elvem ugyan: az üzlet — üzlet, de vannak mellékletek, melyek utját vágják a szív vágyainak. Égő fájdalommal, sajtó, vérző szívvvel kell visszautasítanom fölöttébb megtisztelő ajánlatát. Maradjon csak ott, drága mester és írja tovább kis remekeit, ami igaz lelki gyönyörűségünkre. Árasszon derűt, mosolyt, kacajt, hahotát arcunkra és lelkünkre ebben a szomorú, keserves világban.

Tóbiás kissé sápadtan, gunyosan fixirozta néhány pillanatilag szerkesztőmet, aztán egy nagy füstfellegett fujt szivarjából, egymásután két pohár cognacot öntött le — fölkel, sarkon fordult és köszönés nélkül, undorral távozott.

Stenografálta: Jónás.

Segédszerkesztő: SPITZER ZOLTÁN.

Ajánlkozás.

Alulírott (okleveles jegyző), ki a magyar nyelven kívül a német és a bunyevác nyelveket is bírja, ajánlkozik ügyvédi, kir. közjegyzői, mérnöki vagy egyéb más magán-irodáknak szerény fizetés mellett irnoknak.

Bizonyítványokkal rendelkezik. Szíves ajánlatok kéretnek: **Artinger János** cím alatt Baja, Szent Antal-utca 59. sz.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiónak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szemek bizonyult **köszvényélnél, osztnál és meghűléséknél**, bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegokban K—80, K 1,40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Forgalmazó: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerésztára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. ucu.

Minden napi szétküldés.

HIRDETMÉNY.

A BAJAI KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ EGYLET

közhirre teszi, hogy az egyleti alapszabályok értelmében egy új, a

Harmincnyolcadik

évtársulatot alakítja.

Az előjegyzés folyó évi december 1-én veszi kezdetét, mely alkalommal alapítási díj fejében minden részlet után **4 korona** fizetendő. — Az alapszabályok szerint a befizetés kettenként **1 koronával** 1908. évi január hó 1-től történik.

Együttal jelentjük, hogy az 1902-ik évtársulati törzsbetétek végleszámolás alá kerülnek és az érdeklét tagok a zárszámadás elkészítése és megbirálása után 1908. március 1-től kielégítettnek.

Az előjegyzések a főtéren levő egyleti ház hivatalos helyiségében eszközöltetnek.

Baján, 1907. november hóban.

Az igazgatóság nevében:

Sziklai Zsigmond

főkönnyvezető.

Somogyi Emil

igazgató.

TÖRÖK szerencséje ÖRÖK

Fölülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **32 millió koronánál több** nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt és pedig:

kétszer a nagy jutalmat 600.000 koronás főnyereményt,

a legnagyobb 400.000 koronás főnyereményt,

továbbá **6 à 100.000, 4 à 90.000, 3 à 80.000, 3 à 70.000, 5 à 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000** és ezeken kívül számtalan **10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500** koronás és egyéb nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 21-ik új magyar osztálysorsjátékában rövid 5 hónap alatt összesen

16 millió 457.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

A hónap melyik napján született?

Rendeljen nálunk oly sorsjegyszámot, mely születésnapja, vagy azon nap mellé van jegyezve, amelyen különös eseményeknek volt részese.

Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma
1	100690	7	109511	12	3216	17	13148	22	12116	27	101905
2	2899	8	92168	13	100914	18	92654	23	107285	28	92777
3	101912	9	105351	14	109637	19	106723	24	92731	29	13230
4	93417	10	79788	15	93317	20	91386	25	8818	30	90370
5	109717	11	90859	16	105041	21	101496	26	106917	31	105371
6	16598										

Az I. osztályú sorsjegyek tervszertí árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy 1 kor. 50 fill.; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy 3 kor. — fill.

$\frac{1}{2}$ » » 6 kor. — fill.; $\frac{1}{1}$ » » 12 kor. — fill.

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb folyó évi november hó 1-ig, hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfognak és az első osztály huzása már folyó évi november hó 21. és 23-án lesz.

TÖRÖK A. és TÁRSA

Bankház R. T. Budapesten.

Sürgöncim: Zörökék Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték üzletei: I. Központ: Szervita-tér 3/a saját palotánkban.

II. fiók: Váci-körút 4/a. III. fiók: Teréz-körút 46/a.

Egy jó karban levő
 átjásztott
CELLÓ
 jutányos áron eladó.
 Tudakozódní a kiadóhivatalban.

KALÁCS
ALEXIN
LEGFINOMABB
KOKUSZVAJ
 TELJESEN PÓTOLJA A
TEA-VAJAT
 FŐZÉS NÉL, SÜTÉS NÉL, KIRÁNTAS NÁL ÉS 25% AL SZAPORABB NEM AVASODIK
 KÖNNYŰ EMESZTHETŐSÉGÉRT
ORVOSILAG AJÁNLVÁ
 CSAK E VEDJEGGYEL.

ELLATOTT CSOMAGOT!
 !! FOGADJUNK ELI!
KAPHATÓ MINDEN FÜSZER KERESKEDÉS BÉN

VILÁGSZERTE HIRES A BORSZÉKI GYÓGY-FÜRDŐ.

A „FÖKUT“ vize a legkellemesebb italu, leg-zénsavdusabb üdítő ásványviz, ugy magában, mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A „KOSSUTH-KUT“ vize kitünő összetételű alkalikus vasas savanyúvíz, gazdag vas és mésztartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden neménél, továbbá az angolkór és görvélykórnál.

„BOLDIZSÁR-KUTI“ gyógy-borvíz nemcsak kiválóan üdítő élvezeti víz, de kitünő sikerrel használtatik a vese-, húgyhólyag-, köszvény bántalmak ellen, a légző- és emésztőszervek hurutainál, vizeleti nehézségeknél megakadályozza húgyhomok lerakódását.

NAGY LITHIUM TARTALMU. HÚGYHÁJTÓ HATÁSU. SZÉNSAVDUS. CSIRAMENTES.

Utolsó vasúti állomás Déda. Posta, távirda és telefon helyben. Kapható minden nagyobb fűszer- és csemege üzletben vendéglőben.

A borszéki gyógyborvíz főraktára Baja és vidéke részére: áron kaphatók.

STAMPFL JENŐ

cégnél. Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb
 Telefon 81. szám.

Játszék ott, hol a szerencse a legnagyobb Gaedicke bankházában,

mert ott nyerték eddig tényleg a legtöbb főnyereményt
 és pedig:

A nagy jutalmat **600,000** koronát a 62551. számra.

a legnagyobb főnyereményt 400,000 K. a 11119. számra | a legnagyobb főnyereményt 400,000 K. a 28916. számra

a legnagyobb főnyereményt 400,000 K. a 19406. számra | a legnagyobb főnyereményt 400,000 K. a 33464. számra

továbbá 3-szor à **100,000, 90,000, 80,000, 70,000** korona, 5-ször **60,000, 50,000, 40,000, 30,000, 25,000** korona és 10-szer **20,000** koronát.

A XXI-ik magyar kir. szabadalmazott osztálysorsjáték I. osztályának huzása

november hó 21. és 23-án lesz.

A következő főnyeremények sorsoltatnak ki: esetleg 1 millió korona, továbbá 600,000, 400,000, 200,000, 2-szer à 90,000, 2-szer à 80,000, 2-szer à 70,000, 2-szer à 60,000 stb. stb. korona.

A sorsjegyek ára:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad sorsjegy
12.—	6.—	3.—	1.50 korona.

GAEDICKE, bankház, Budapest, Kossuth Lajos-utca 11. sz.

Megrendelések lehetőleg postafordultával kéretnek.